

Rättsenheten
Rickard Malteskog
Direkt 010-2250399
rickard.malteskog@lansstyrelsen.se

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till ju.L4@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över betänkandet ”En ny lag om ordningsvakter m.m.” SOU 2021:38

Er beteckning: Ju2021/02070

Sammanfattning

- Länsstyrelsen anser att det för ordningsvakter bör vara obligatoriskt med en nationell likvärdig utbildning i alkohollagen.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att om värdet på beslagtagna egendom är ringa, får Polismyndigheten (även på distans) besluta att den ska förstöras av ordningsvakt.
- Länsstyrelsen håller med utredningens förslag om att länsstyrelsen även fortsättningsvis ska ha direktåtkomst till misstanke- och belastningsregistren vid godkännandeprovningen.
- Länsstyrelsen ställer sig mycket tveksam till utredningens förslag att ta bort kravet på registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen vid provning av anställda i bevakningsföretag och ersätta det med att länsstyrelsen inhämtar yttrande från Polismyndigheten.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att länsstyrelsen ska inhämta yttrande från Polismyndigheten i samband med godkännandeprovningen. Dock anser länsstyrelsen att yttrande från Polismyndigheten inte bör ersätta nuvarande registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen.
- Länsstyrelsen håller med utredningens förslag om att tidsfristen för godkännandeprovningen i förordningen om bevakningsföretag ska tas bort och ersättas med ett krav på att provningen ska göras skyndsamt.
- Länsstyrelsen anser, liksom utredningen, att det inte ska finnas möjlighet att anställa personer i avvaktan på länsstyrelsens beslut om godkännande.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till att myndigheten får mer ansvar för tillsyn och kontroll av anställda vid auktoriserade bevakningsföretag.
- Länsstyrelsen anser att det är bra att bevakningsföretagen åläggs ett större ansvar för att säkerställa personalens lämplighet.

6.5.4 Utbildningens omfattning och övergripande innehåll

Länsstyrelsen anser att det för ordningsvakter bör vara obligatoriskt med en nationell likvärdig utbildning i alkohollagen.

Av utredningen framgår att ordningsvaktsutbildningen behöver stärkas för att möta de krav som ställs på en ordningsvakt. Många ordningsvakter arbetar på krogen och därför är det av största vikt att kunskaper och färdigheter när det gäller arbetet i krogmiljö stärks, däribland kunskap om alkohollagen. I övrigt instämmer länsstyrelsen med utredningens slutsatser att det som föreslagits i utredningen underlättar bland annat för kommuner och alkoholhandläggares arbete.

8.9.7 Förstörande av egendom enligt lagen om förverkande av alkohol m.m.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att om värdet på beslagtagna egendom är ringa, får Polismyndigheten besluta att den ska förstöras av en ordningsvakt.

Länsstyrelsen anser därför förslaget är väl avvägt om att Polismyndigheten ska kunna besluta om att beslagtagna alkohol får förstöras av en ordningsvakt om värdet av egendom är ringa. Liksom utredningen anser länsstyrelsen att beslut om att förstöra alkohol ska kunna fattas av polismyndighet på distans. Detta bör också komma i uttryck i lagtext.

10.15.2 Länsstyrelsens direktåtkomst till misstanke- och belastningsregistren

Länsstyrelsen anser att myndigheten även fortsättningsvis ska ha direktåtkomst till misstanke- och belastningsregistren vid godkännandeprövningen.

Länsstyrelsen finner att dagens system där länsstyrelsen genom direktåtkomst har tillgång till misstanke- och belastningsregistren har fungerat väl under många år. Eftersom förfarandet med direktåtkomst till registren är digitaliserat är förfarandet enkelt, arbetsbesparande och kostnadseffektivt. Ur ett rättssäkerhetsperspektiv är det också bra att länsstyrelsen har direktåtkomst till registren eftersom det då finns större möjlighet att uppfylla kravet i 11 §

förordningen (1989:149) om bevakningsföretag m.m. om att godkännandeprovningen ska slutföras inom två veckor.

10.15.3 Kravet på medborgerlig pålitlighet

Länsstyrelsen anser att nuvarande registerkontroll gällande medborgerlig pålitlighet vid Säkerhetspolisen bör kvarstå. Länsstyrelsen ställer sig mycket tveksam till utredningens förslag att ta bort kravet på registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen vid provning av anställda i bevakningsföretag.

Länsstyrelsen delar farhågorna som framförs av experterna Li Jansson och Rose-Mari Settergren i det särskilda yttrandet (se SOU 2021:38 ”En ny lag om ordningsvakter m.m.”, särskilt yttrande s. 311 ff). Med tanke på hur säkerhetsläget ser ut i Sverige och världen idag är det viktigt att det inte blir för enkelt för oönskade potentiellt farliga individer att ta sig in auktoriserade bevakningsföretag och få möjlighet att åstadkomma skada på samhället.

10.15.4 Yttrande från Polismyndigheten i samband med godkännandeprovningen

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att länsstyrelsen ska inhämta yttrande från Polismyndigheten i samband med godkännandeprovningen. Dock anser länsstyrelsen inte att yttrande från Polismyndigheten bör ersätta den registerkontroll som idag utförs av Säkerhetspolisen.

Liksom utredningen anser länsstyrelsen att det skulle det vara till stor nytta om länsstyrelsen kan inhämta yttrande från Polismyndigheten om sökandens lämplighet mot bakgrund av de uppgifter om sökanden som finns i polisens brottsbekämpande verksamhet. Ett sådant förfarande innebär att det tillkommer ytterligare en arbetsuppgift för länsstyrelsen att utföra. Dock bedömer länsstyrelsen att arbetsuppgiften inte blir särskilt krävande eller tar någon större tid i anspråk. Fördelen med att länsstyrelsen även inhämtar yttrande från Polismyndigheten är att länsstyrelsen får ett effektivt verktyg till att använda sig i arbetet med att säkerställa så att inte oönskade individer kommer driva och arbeta i auktoriserade bevakningsföretag.

10.15.5 Fristen för länsstyrelsens godkännandeprovning

Länsstyrelsen håller med utredningens förslag om att tidsfristen för godkännandeprovningen i förordningen om bevakningsföretag ska tas bort och ersättas med ett krav på att provningen ska göras skyndsamt.

Vissa moment i godkännandeprovningen gör det mycket svårt för länsstyrelsen att hinna avsluta ärenden inom två veckor från det att ansökan kom in till myndigheten. Länsstyrelsen håller med utredningen om att tidsfristen inte är anpassad till de bestämmelser om registerkontroll som finns i säkerhetsskyddslagen.

10.15.6 Möjlighet att anställa personer i avvaktan på länsstyrelsens beslut om godkännande

Länsstyrelsen anser, liksom utredningen, att det inte ska finnas möjlighet att anställa personer i avvaktan på länsstyrelsens beslut om godkännande.

Om länsstyrelsen skulle kunna ges möjlighet att ge auktoriserade bevakningsföretag möjlighet att anställa personer i avvaktan på provning finns det risk för att oönskade individer kan ta sig in i samhällsviktiga företag och åsamka skada på samhället.

10.15.7 Tillsyn och kontroll av anställda vid auktoriserade bevakningsföretag

Länsstyrelsernas tillsyn och kontroll över godkänd personal

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att myndigheten får mer ansvar för tillsyn och kontroll av anställda vid auktoriserade bevakningsföretag.

Om länsstyrelsen löpande får ansvar för tillsyn och kontroll av anställda vid auktoriserade bevakningsföretag kommer det antagligen leda till snabbare åtgärder som t.ex. att återkalla godkännande för anställning i auktoriserat bevakningsföretag. Förslaget innebär ökade kostnaderna för länsstyrelsen. Hur stora kostnaderna i slutändan blir beror till stor del på hur ofta tillsyn och kontroll av anställda ska ske och hur mycket som går att digitalisera.

Länsstyrelsen anser dock att kostnadsökningen kan vara befogad med tanke på den förbättrade tillsyn och kontroll som förslaget medför.

Bevakningsföretagens ansvar för sökandens lämplighet

Länsstyrelsen anser att det är bra att bevakningsföretagen åläggs ett större ansvar för att säkerställa personalens lämplighet.

Om bevakningsföretagen åläggs ett större ansvar för att säkerställa personalens lämplighet kan många oönskade individer på tidigt skede förhindras tillträde till auktoriserade bevakningsföretag. Det är också bra att det skrivs in i

Polismyndighetens föreskrifter att företagens ansvar blir en del av företagens krav om lämplig organisation eftersom det då finns möjlighet för länsstyrelsen vid tillsyn av bolagen kontrollera så att bevakningsföretagen efterföljer detta.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tf landshövding Camilla Fagerberg Littorin med jurist Rickard Malteskog som föredragande. I beslutet har också tillsynshandläggare Elsie-Marie Björk och regional samordnare för brottsförebyggande arbete Tor Lundberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.